

Att tänka på när man planerar att återskapa odlingar runt sin hembygdsgård

Socialt sammanhang

Hur ser Hembygdsgårdens miljö ut? Är det bondgård, torp, prästgård, herrgård, skola, oskiftat by, arbetsplats (tex kvarn, smedja), tätort? Bestäm er för ett socialt sammanhang – torpets och herrgårdens odlingar blev ju väldigt olika...

Tidsperiod

Bestäm er för en lämplig period. Observera att det inte måste vara husets byggnadsår. Man kan välja en period när huset varit mest använt, när kända personer bodde där eller när bygden var mest livaktig. Före laga skiftet var odlingarna runt husen i de flesta fall små pga platsbrist. När vi talar om mormorsväxter idag tänker vi nog oftast på perioden runt 1900, men man kan också landa på tiden runt 1925, som många kanske fortfarande har minnen av.

Användning

Hur vill ni kunna använda Hembygdsgårdens trädgård och grönytor i framtiden? Behövs plats för tex midsommarfirande, marknader, flera hus, parkering?

Skall blommor och grönt i första hand vara en vacker och tidstypisk inramning eller vill ni också använda trädgården som ett levande exempel på odlingar från förr?

Befintliga växter

Finns redan idag växter på plats som ni vill behålla? Gör en första inventering och rita en enkel karta.

Gamla växter från trakten

Kanske finns gamla perenner, buskar, fruktträd eller grönsaksfröer kvar på andra håll i bygden? Ett utpropp om insamling av gamla nyttoväxter kan ge nya trevliga kontakter och fina tillskott till en nyanlagd hembygdsträdgård. Ta i första hand emot växter som givarna säkert vet har växt på samma plats länge (sedan före 2:a världskriget enligt Perennutproppets insamlingsprincip). Gör små skyltar: "Pion från Övergården, planterad ca 1905".

Rabatter – grönsaker

Vill ni ha enbart rabatter med perenner och lökväxter eller kanske även grönsaksodling? Körsbärs- eller plommonlund?

Arbetsinsats

Tänk igenom hur mycket tid och resurser ni kan lägga på trädgården i framtiden. Anläggningsåret tar förstås tid, men även i framtiden kräver odlingar återkommande arbetsinsatser.

Barbro Gramén, Kulturväxtgruppen